

ARRAINA, LINSTROTH-EN IKERKETAZ

997 urtean, Oxford-etik etorri zen John P. Linstroth floridarra, hemen arrantzaleen bizimoduaz ikerketa antropologikoa egiteko asmoz. Non-nahi egin zezakean. Baina zer ekarri zuen honera?

Berak zioenez, Miami hirian, bere etxetik hurbil zuen Jai-alai zeritzan frontoia eta haurtzarotik galdetzen omen zioen bere gurasoei, han jokatzeko zuten pilota kirol hori nondikakoa zen, eta gurasoen erantzuna: Europan, Espainia eta Frantziaren artean den hantzinatiko herri batekoa zela. Harrezkero ez zuen kendu bere burutik Euskal Herria eta Oxford-en antropologia tesigintzarako gaia hautatzeko unean, aipaturiko bi estatu horien arteko mugan dagoen herriren bat bururatu zitzaion eta Hondarribia hautatu zuen.

Hemen, bertako gizartean ahalik egokien barneratzeko asmoz euskara ikasteari eman zion, Irungo euskaltegira astean bi aldiz joanaz eta, erabilera bizkortzeko, bere adineko euskaldun talde batean lagun sartu zen. Horrela, hile batzuk igaro ondotik, arrantzaleekin euskaraz mintzo zen.

Baina euskaraz mintzatzeaz gainera, 1997. urte horretan bertan, Hondarribia aldizkari honetan ere

kolaboratzera iritsi zen, arrantza eta itsasoari buruzko gaietan. Bere lehen idazlana, «Hondarribiko arrantza amerikar baten ikuspuntutik», 81 zenbakian argitaratu zena eta ondotik luzeago bat, hiru zatitan, «Itsas etimologiaren berezitasunak», 82, 83 eta 84 zenbakietan. Zeren, arrantzaz tesia burutu nahi zuen batentzat zer hoberik buru-belarri gai horretan jardutzea baino?

Arrantzaleekin itsasontziz ere irtetzen zen eta laster egin zen guzuen adiskide. Pozez oroitzen dut kalean aurkitzen zituen arrantzaleekin euskaraz mintzatzen entzuten nuenean. Izan ere, gogoaren indarrez gainditzen dira maldak eta exenplu ederra jartzen zuen euskaraz ikasteko asmorik ez duten abertzale askoren aurrean.

Gainera, ikertzaile on bati dagokion bezala, mutil kezkatia zen, edozertaz arduratuz eta beti adi zegoenetakoa.

Haren harridura euskaraz arrain, arrai izen generikoa aurkitzea izan zen, eta zekarren asmoaz gainera horren ikerkuntzan ere aritu zen. Horretarako, euskaldunen aintzinatiko arrantza aztertzeari eman zion, Altxerri eta Ekain harpeetako arrai irudiak eta Santimamiñe eta Lumentxako indusketetan aurkituriko arraihezurretatik hasi eta Estrabon eta Plinio erromarrek aintzina hemen

OTXOA JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELAKOETAN
AUKERA HANDIA

San Pedro, 43 - Tel. 943 64 16 84
20280 HONDARRIBIA

ARRETXE

salmenta eta konponketa

RENERIA
C/ Larraza al, 1 - Tel. 943 34 01 82
DONOSTIA
C/ Zabaleta, 54 - Tel. 943 28 65 72
HONDARRIBIA
C/ J. Alonso, 5 - Tel. 943 64 27 77

Albistur eta Arocena

HARATEGIA
URDAITEGIA

Zuloaga kalea
Tfnoak.: 943 64 18 60 - 943 64 13 31
20280 HONDARRIBIA

ezagutzen ziren batelen aipamenak eta abar, urte gutxi dela Lapurdiko Getarian aurkitutako arrain-gazitegiak arte.

Arrain izenak Europako indoeuropear hizkuntza guzietan, latinetikako pix edo picem sustraitik datoztela ikusteaz, gaztelera bez, ingelesez fish eta frantsesez poisson bezala, ohartu zen hemen antzinako euskara edo protoeuskara esango genukeenaren arabera arrain-tik datorrela. Hortik, ondorenez, arrantza, arrantzale, arraindegi, arrainezur, arrainsaltzaile eta abar. Gehiago oraindik, itsasotik urrutiko Erronkari eta Zuberoan, amuarraina-rentzat ere arrain soilik erabiltzen dutela.

Aldiz, larrua josteko erabiltzen den hariak duen erretxinari, euskaraz pike edo bike bezala ezagutzen denari, gaztelera bez deritzaion bezala, latinetik zetorkiola. Baina, euskaraz

John P. Linstroth, 1997ko abuztuan, Hondarribiko ara erromarraren aurrean.

JAVIER
OPTIKO

DIPLOMADO EN OPTICA Y OPTOMETRIA
MASTER EN OPTICA CLINICA
LENTES DE CONTACTO

SAN PEDRO, 6
TEL Y FAX 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

ARRAUN ELKARTEA
GIMNASIOA

- ☞ AEROBIC/FITNESS
- ☞ MUSCULACION
- ☞ MASAJES
- ☞ GIMNASIA MANTENIMIENTO
- ☞ GIMNASIA REHABILITACION
- ☞ SAUNA GRATUITA

HERRIKO GIMNASIO EDERRENA!!!
HONDARRIBIA ARRAUN ELKARTEA. ☎ 943 640161

erretxindun hari horri soilik esaten zaio, zeren zoologian erabiltzen dena beti dela, bere sustraiz, arrain edo arrai deritzaiona.

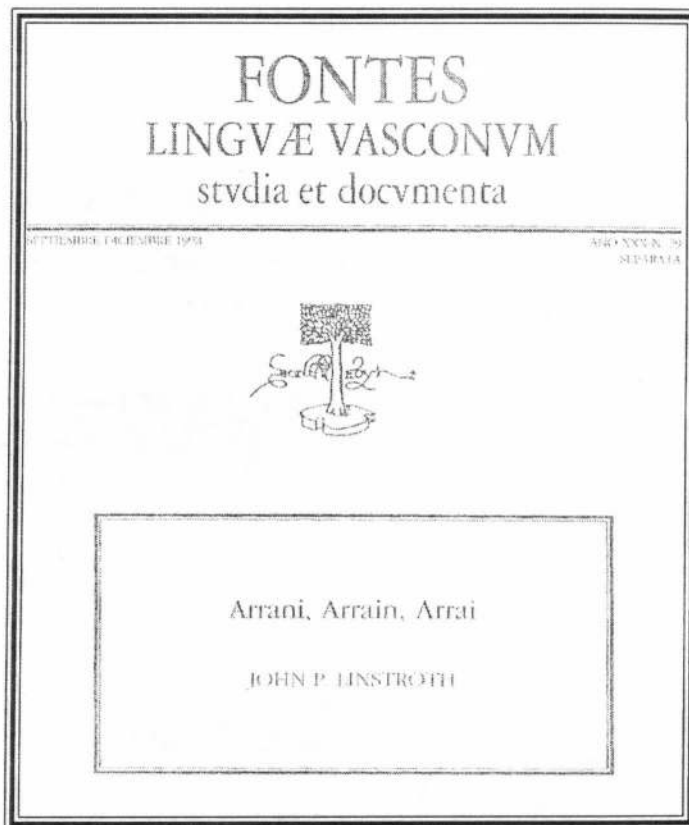
Hiztegi eta ikerketa anitz aztertu ondoren, protoeuskarako arrani hitzetik zetorren ondoriotasuna agertzen zuen eta horrenbestez, ikertu egin nahi zuen ea horrek zer ikusirik ote zuen Euskal Herrian arrantza bertako lehen gizonek ezagutzeaz. Ezingo genuke ziurtatu agiri arkeologiko eta hizkuntzaren arteko lotura zuzenik. Hala ere, badirudi baietz. Adibidez, argi dago arrain hitzaren bilakaerak ez duela beste hizkuntzetakoekin zer ikusirik. Gainerakoek jatorri indoeuropearra erakusten dutenez eta euskara preindoeuropearra izaki.

Oinarri horretatik abiatu burutu zuen Fontes-erako hamar orrialdeko ikerlan mamitsu bat: «Arrani, arrain, arrai. En torno al protovasco 'Arrani' y sus derivaciones lingüísticas» deritzana (ikus Fontes Linguae Vasconum, XXX, 1998, 397-406 orr.). Lanaren bukaeran, eranskin gisa, bibliografia zabala agertzen digu. Ezagutu nahi duenak, Udaleko Liburutegian (Zuloaga-etxea) aurkituko du lan horren ale bat.

Hortik ikus ditzakegu euskarak nolako ahalmenak eskaintzen dizkigun antzinako kultura hobeto ezagutzeko.

Zorionak eta eskerrikasko John, zure irakaspen horregatik.

JUAN SAN MARTIN

XARMANTA

BOUTIQUE

40-tik 60 bitarteko
neurri arropak

San Pedro Kalea, 69
Tel.: 943 64 56 13
HONDARRIBIA

OPARIAK
eta
ARTISAUTZA

XUME

C/ Zuloaga, 16-18
Tel.: 943 64 42 70
HONDARRIBIA

FISIOTERAPIA
SOKOA

- Fisioterapia
- Erreabilitazioa
- Masaiek
- Istripu Aseguruak

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI
Fisioterapeuta

ORDUTEGIA

Asteleheneretik Ostiralera
8:00 - 13:00 16:00 - 20:00

Tel.: 943 64 46 57
SOKOA MERKATALDEGIA - HONDARRIBIA